

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА, ПО НАСТАВНИМ
ПРЕДМЕТИМА И НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
18. АПРИЛ 2026.

ТЕСТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ
СРЕДЊА ШКОЛА, I РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

_____ *Попуњава комисија*

(потпис ученика)

Број бодова:

Време израде теста 90 минута! Погрешан одговор не доноси ни позитивне ни негативне бодове.

Тест урадила/о: Вања Јекић, докторанд, професор српског језика и књижевности, РЦТ
„Михајло Пупин” и ОШ „Јован Јовановић Змај”, Панчево

Рецензент: др Марија Слобода, Филолошки факултет Универзитета у Београду

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Оцењује се само питање у коме су сви одговори тачни. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

1.	<p>Како се назива део науке о књижевности који класификује, каталогизује и интерпретативно тумачи развој епоха, стилских праваца, поетика, књижевних школа и стилских формација?</p> <p>Заокружи тачан одговор: а) књижевна критика б) историја књижевности в) теорија књижевности</p>	
2.	<p>У следећем низу препознај два термина која не припадају наведеном низу, према књижевном роду, и подвуци их:</p> <p style="text-align: center;">катарза, бугарштица, антагониста, новела, сцена, дидаскалије</p>	
3.	<p>Прочитај следећи одломак и на линијама напиши одговоре на питања.</p> <p>„Јона поћута мало, па настави: — Богами јест, кобилице, сестрице.. Нема више Кузме Јонића... Ех, могао је дуго поживети.. — Смрт га у грабила... Рецимо, сада, да ти имаш једно ждребенце, и ти си му рођена мати. И одједном, рецимо, твоје ждребенце смрт уграби... Је ли да је то жалост? Кобилица грицка сено, слуша и дише на руке свога госе. Јона се заборавља и прича јој...“.</p> <p>Наслов дела: _____ Пуно име и презиме аутора: _____ Књижевна врста: _____ Књижевни род: _____</p>	
4.	<p>Како се зове форма казивања употребљена у одломку из претходног задатка?</p> <p>_____</p>	
5.	<p>А) Допиши реч која недостаје у цитираним редовима средњовековне књижевности:</p> <p>„У красотама овога света васпитао си се од младости своје о нови мучениче кнеже _____, и крепка рука Господња међу свом земаљском господом крепког и славног показа те.”</p> <p>Б) Монахиња Јефимија се звала _____ (пуно име и презиме)</p>	

6.	<p>Препознај аутора на основу следећих података.</p> <p>Један од најзначајнијих писаца српске књижевности XX века, романијер, драмски писац и филмски сценариста, рођен је 4. фебруара 1930. године у Подгорици, а преминуо 2. јула 1992. године у Лондону. Сахрањен је у Алеји заслужних грађана у Београду. Године 1965. објављује свој први роман. Од тада се посвећује искључиво писању. Пише прозу, позоришне, радио и телевизијске драме. Члан је уредништва „Књижевних новина” од 1968. до 1969. године и сарадник у часописима „Стварање”, „Књижевност”, „Савременик” и „Књижевна реч”, као и у бројним новинама и дневним листовима. За други роман, „Ходочашће Арсенија Његована” (1970), добија престижну Нинову награду за роман године.</p> <p>Пуно име и презиме аутора је: _____</p>	
7.	<p>Од колико делова се састоји словенска антитеза? (заокружи тачан одговор)</p> <p>а) 3 б) 6 в) 9</p>	
8.	<p>Како се зове форма у којој је написано дело <i>Слово љубве</i> или <i>Слово о љубави</i> деспота Стефана Лазаревића? (заокружи тачан одговор)</p> <p>а) палимпсест б) посланица в) похвала г) служба</p>	
9.	<p>А) Према броју слогова у стиху одреди врсту стиха у наведеном примеру и одговор напиши на линији: _____</p> <p>„Нађе мајку Јанковић Стојане, нађе мајку у своме винограду; косу реже остарила мајка, <u>косу реже па виноград веже,</u> <u>а сузама лозицу залива”</u></p> <p>Б) Како се зове фигура која је подвучена у последња два стиха? _____</p>	
10.	<p>Напиши имена двојице најпознатијих писаца житија о Светом Сави.</p> <p>_____ и _____</p>	

11.	<p>На основу наведеног описа књижевнотеоријског појма, напиши назив појма:</p> <p>Стилска фигура понављања која уједињује анафору и епифору у узастопним стиховима или реченицама. Реч је о термину: _____</p>																
12.	<p>Заокружи слова испред тврдњи које се односе на српску средњовековну књижевност:</p> <p>а) Аутори су се потписивали именом и презименом. б) Аутори се често нису потписивали. в) Дела немају поучни тон. г) Символика и алегорија су средства којима се често приказују духовна стања. д) Култ владара или светитеља доминира у књижевним текстовима. ђ) Аутор најчешће инспирацију тражи у чулној љубави.</p>																
13.	<p>Поред сваке одреднице:</p> <p>упиши 1 уколико се она односи на <i>Диобу Јакшића</i>, упиши 2 уколико се она односи на <i>Ропство Јанковић Стојана</i>, а број 3 уколико се односи на оба дела.</p> <p>завађена браћа _____ Котар равни _____ Бијоград _____ јабука од злата _____ чаша молитвена _____ вјерна љуба _____ усмена књижевност _____</p>																
14.	<p>Световно име Светог Сименона је _____. <i>Житије Светог Симеона</i> написао је његов син _____.</p>																
15.	<p>Допиши:</p> <p>_____ је стих од шест стопа (метричких јединица), најпознатији као основни стих античке епске поезије (Хомерова <i>Илијада</i> и <i>Одисеја</i>), због чега се назива и херојским стихом.</p>																
16.	<p>Које године је Иво Андрић добио Нобелову награду за књижевност?</p> <p>а) 1961. б) 1972. в) 1983.</p>																
17.	<p>Допиши одговарајуће појмове у табелу.</p> <table border="1" data-bbox="199 1736 1348 2004"> <thead> <tr> <th>ДЕЛО</th> <th>КЊИЖЕВНИ РОД</th> <th>КЊИЖЕВНА ВРСТА</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Први пут с оцем на јутрење</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Време чуда</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Антигона</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Златна јабука и девет пауница</i></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ДЕЛО	КЊИЖЕВНИ РОД	КЊИЖЕВНА ВРСТА	<i>Први пут с оцем на јутрење</i>			<i>Време чуда</i>			<i>Антигона</i>			<i>Златна јабука и девет пауница</i>			
ДЕЛО	КЊИЖЕВНИ РОД	КЊИЖЕВНА ВРСТА															
<i>Први пут с оцем на јутрење</i>																	
<i>Време чуда</i>																	
<i>Антигона</i>																	
<i>Златна јабука и девет пауница</i>																	

18.	<p>Прво подвуци дело које по врсти стиха не припада низу, а потом на линијама испод сажето, али прецизно образложи по чему се разликује стих тог дела у односу на остале.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ропство Јанковић Стојана, Марко Краљевић и брат му Андријаш,</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Диоба Јакшића, Бановић Страхиња</i></p> <hr/> <hr/>	
19.	<p>Напиши три основна књижевна рода: _____, _____ и _____.</p>	
20.	<p>Прочитај наведени одломак и одговори на постављене захтеве и питања.</p> <p>„Вила гњездо тица ластавица, вила га је за девет година, а јутрос га поче да развија; долети јој сив-зелен соколе од столице цара честитога, па јој не да гњездо да развија.”</p> <p>Одломак је из дела: _____</p> <p>Стихове изговара књижевни лик: _____</p> <p>Заокружи слово испред стилских фигура које препознајеш у наведеним стиховима:</p> <p>а) оксиморон, алегорија, метафора б) поређење, персонификација, хипербола в) алегорија, епитет, контраст г) контраст, епитет, словенска антитеза</p> <p>Ком циклусу епских народних песама ова песма припада? Заокружи тачан одговор.</p> <p>а) Хајдучком циклусу песама б) Ускочком циклусу песама в) Преткосовском циклусу песама г) Косовском циклусу песама</p>	